

Mikkelin kaupungin toiminnan ja talouden seuranta

1.1.–31.3.2023

MIKKELI

Sisällys

1. Johdon analyysi.....	1
1.1. Talouden yleiskuva	1
1.2. Henkilöstömäärän kehitys.....	2
1.3. Väkiluku ja työllisyys.....	2
2. Toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet ja korkotuotot	4
2.1. Toimintatuotot	4
2.2. Verotulot ja valtionosuudet	4
2.3. Rahoitustuotot ja -kulut, netto.....	5
3. Toiminta- ja korkokulujen kehitys.....	5
3.1. Toimintakulut	5
4. Koko kaupungin toteutuma 1–3/2023 ja johdon ennuste.....	7
5. Investoinnit	9
6. LIITE: Hallintokuntien johdon analyysit	17
6.1. Hallinto- ja elinvoimapaalvelut.....	17
6.2. Mikkelin seudun ympäristölautakunta.....	17
6.3. Kasvatus- ja opetuslautakunta	17
6.4. Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta.....	18
6.5. Kaupunkikehityslautakunta	18
6.6. Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavia.....	19
6.7. Mikkelin Vesiliikelaitos	19

1. Johdon analyysi

1.1. Talouden yleiskuva

Sota Ukrainassa on kestänyt jo yli vuoden eikä valitettavasti merkkejä rauhasta ole vielä nähtävissä. Talouden näkökulmasta kriisin vaikutukset ovat talven aikana kuitenkin olleet ennakoitua maltillisempia. Energiasta ei tullut pelättyä pulaa ja energian hinta on alkanut palata lähemmäksi sotaa edeltävää tasoa. Sitä mukaa kun pelko energiakriisistä on hellittänyt, on talouden näkymä Euroopassa kohentunut. Toisaalta korkea inflaatio, hintojen sekä korkojen nousu vaikuttaa kuluttajien ostovoimaan ja osaltaan hidastaa talouden uutta nousua vuonna 2023. Julkisessa taloudessa inflaatio näkyy selvästi hankintojen hintojen voimakkaana nousuna.

Mikkelin kaupungin taloudessa akuuteimpana asiana vuonna 2023 on taseessa olevien kumulatiivisten alijäämien kattaminen vuoden loppuun mennessä, jotta Mikkelin välttyy kriisikunta-arviointimenettelyn käynnistymiseltä. Katettavia alijäämiä on kertynyt vuoden 2022 tilinpäätökseen 40,8 miljoonaa euroa. Alijäämien kattaminen pyritään toteuttamaan kaupunginvaltuuston päätöksen 20.3.2023 § 41 mukaisesti Mikkelin kaupungin sataprosenttisesti omistaman tytäryhtiön Etelä-Savon Energia Oy:n vähemmistöosuuden (49 %) myynnillä. Myynnistä tavoiteltavan kertatuloutuksen tuoman taloudellisen puskurin myötä välttyään kriisikuntamenettelyn lisäksi siltä, että uutta alijäämää ei ala kertyä hyvin haasteellisina näyttäytyvien lähivuosien 2024–2026 aikana.

Kertaluonteinen tulo ei kuitenkaan ratkaise talouden perusongelmaa, joka on tulorahoituksen riittämättömyys suhteessa kaupungin kuluihin. Käyttötalouden tasapainottamista jatketaan edelleen siten, että vuoden 2023 loppuun mennessä valmistellaan talouden kokonaisvakauttamisohjelma. Vakauttamisohjelman tavoitteena on saada käyttötalous tasapainoon viimeistään vuoden 2026 aikana.

Kaupunginvaltuuston 20.3.2023 § 41 linjaamalla Etelä-Savon Energia Oy:n vähemmistöosuuden myynnillä tavoitellaan huomattavaa myyntivoittoa, jolla katetaan kaupungin taseeseen kertyneet kumulatiiviset alijäämät. Myyntihinta ja siten muodostuva myyntivoitto muodostuu käynnissä olevan tarjousprosessin kautta markkinahintana. Näin ollen tuloslaskelmaennusteessa muutetun talousarvion (KV 20.3.2023 § 42) mukainen 172,9 miljoonan euron satunnainen tuotto on vasta ns. alustava työluku. Tämän satunnaisen erän myötä tuloslaskelmaennuste osoittaa 177,7 miljoonan euron ylijäämää.

Käyttötalouden suurimpana yksittäisenä poikkeamana talousarvioon nähden näyttäyty työmarkkinaratkaisun vaikutus henkilöstökuluihin, josta aiheutuu noin 1,5 miljoonan ylityspaine kyseisiin kustannuksiin. Liikelaitos Otavian henkilöstökuluennuste on puolestaan talousarviota matalampi, ja näin ollen henkilöstökulujen ennakoitua kokonaisuutena ylittävän talousarvion noin 1,1 miljoonalla eurolla. Kaikkien käyttötalouden tuotto- ja kuluennusteiden yhteisvaikutus toimintakatteeseen on 2,8 miljoonaa euroa talousarviota heikompi. Verotulojen puolestaan arvoidaan ylittävän alkuperäisen talousarvion jopa 9,9 miljoonalla eurolla.

Kaupunginhallitus on päätöksellään 17.4.2023 § 150 hyväksynyt jätevedenpuhdistuslaitoksen urakan purkuun liittyvän sovintosopimuksen. Asiaan liittyvä käräjäoikeuden joulukuussa 2022 antama tuomio käsiteltiin vuoden 2022 tilinpäätöksessä siten, että sen tulosvaikutus oli noin 10 miljoonaa euroa, jonka lisäksi aktivoitiin riidattomia lisä- ja muutostyökustannuksia noin 0,5 miljoonalla eurolla. Yhteisvaikutus oli näin ollen noin 10,5 miljoonaa euroa. Huhtikuussa hyväksytyyn sovintosopimuksen loppusumma on 9,2 miljoonaa euroa, josta 4,82 miljoonaa euroa muodostuu maksamattomista urakoiden maksuposteista sekä lisä- ja muutostöistä,

lopun 4,38 miljoonaa euroa vahingonkorvausluontoisin suorituksiin. Oikaisukirjaukset tehdään tilikaudelle 2023. Tarkempaa kirjanpidollista käsittelyä selvitetään vielä yhteistyössä tilintarkastajan kanssa, joten mahdolliseen vaikutukseen vuoden 2023 tuloksen osalta voidaan vielä tässä seurantaraportissa ottaa kantaa. Tarkasta kirjaustavasta riippumatta oikaisukirjaukset vaikuttavat kuitenkin myös kaupungin kumulatiiviseen alijäämään, eli kaupungin kumulatiivinen alijäämä tulee pienentymään ylimääräisten tulovaikutteisesti käsiteltyjen kustannuserien pois oikaisemisen myötä.

1.2. Henkilöstömäärän kehitys

	Vakinaiset		Määräaikaiset		Yhteensä	
	31.12.2022	31.3.2023	31.12.2022	31.3.2023	31.12.2022	31.3.2023
Hallinto- ja elinvoimapalvelut	196	188	19	19	215	207
Ympäristöpalvelut	22	23	11	7	33	30
Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue	1055	1042	252	329	1307	1371
Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue	231	230	47	39	278	269
Pelastuslaitos (pois 31.12.2022)	161	0	33	0	194	0
Vesilaitos	22	23	1	1	23	24
Otavia	59	61	16	15	75	76
	1746	1567	379	410	2125	1977

Luvuissa ei ole mukana työllistettyjä ja oppisopimussuhteisia

1.3. Väkiluku ja työllisyys

MIKKELI	31.3.2023	31.12.2022	31.3.2022	31.12.2021
Väkiluku	51 935	51 980	52 084	52 122
Muutos (hlöä) vrt. 31.12.2021	-187	-142	-38	-

Tilastokeskuksen väestönmuutosten kuukausittaisten ennakkotiedot osoittavat Mikkelin väkiluvun jatkavan laskuaan. Vuonna 2022 väkiluku pieneni 142 henkilöllä. 2023 ensimmäisen kvartaalin aikana vähenemä oli 45 asukasta.

Mikkeli 1.1.-31.3.2023	
Syntyneet	58
Kuolleet	-168
Syntyneiden ja kuolleiden erotus	-110
Kuntaan muutto	379
Kunnasta muutto	-358
Kuntien välinen nettomuutto	21
Maahanmuutto	62
Maastamuutto	-13
Nettosiirtolaisuus	49
Väkiluvun tilastokorjaukset	-5
Kokonaismuutos	-45

Etelä-Savon maakuntaliiton ennakkotietojen mukaan kuntien välinen nettomuutto on Mikkeliissä ollut positiivinen alkuvuoden 2023 aikana. Myös nettomaahanmuutto vaikuttaa korottavasti Mikkelin asukaslukuun. Kokonaismuutos pysyy kuitenkin negatiivisena, koska luonnollinen väestömuutos on voimakkaasti laskeva. Etelä-Savossa luonnollinen väestömuutos (syntyvyys-kuolleisuus) on vuoden 2023 ensimmäisen kvartaalin aikana ollut -110.

Työttömyysaste	31.3.2023	31.12.2022	31.3.2022
Mikkeli	10,1 %	10,3 %	10,0 %
Etelä-Savo	10,3 %	10,4 %	10,5 %
Koko maa	9,6 %	9,9 %	9,5 %
Lomautetut (hlöä)			
Mikkeli	229	177	204
Etelä-Savo	620	492	681

Mikkeliissä työttömyysaste on maaliskuun lopussa hieman heikompi kuin vuosi sitten. Lomautettuna olevien määrä on hieman korkeampi kuin vertailuajankohtina. Maakunnan tasolla luvut ovat hieman kohentuneet vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna.

2. Toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet ja korkotuotot

2.1. Toimintatuotot

Myyntituotoissa vesilaitoksen tuottojen ennakoidaan toteutuvan noin 120 000 euroa talousarviota pienempänä. Muilta osin myyntituottojen kertymä etenee talousarvion mukaisesti.

Merkittävä poikkeama maksutuottojen osalta ennakoidaan varhaiskasvatuseräisiin. Kyseisten tulojen ennakoidaan jäävän talousarviosta noin 293 000 eurolla. Muutos johtuu 1.3.2023 voimaan tulleesta lakimuutoksesta, jossa maksuttomaan varhaiskasvatukseen oikeuttavan tulojen alarajaa nostettiin 33 prosentilla aikaisemmasta.

Muiden toimintatuottojen tiliryhmässä hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan ennakoidaan alittavan budjetoidut tulot 88 000 eurolla. Liikuntapalveluiden käyttäjämäärät eivät ole alkuvuoden toteuman perusteella vielä palautumassa koronaa edeltävälle tasolle.

Edellisten, sekä myös pienempien osatekijöiden yhteisvaikutuksena toimintatuottojen arvioidaan koko kaupungin tasolla toteutuvan noin 544 000 euroa talousarviota heikompana.

2.2. Verotulot ja valtionosuudet

Esitetty veroennuste perustuu Kuntaliiton julkaisemaan kuntakohtaiseen veroennustekehikkoon. Veroennuste on valtakunnallisesti kohentunut talousarvion laatimishetken arvioista sekä helmikuussa esitetystä ennusteesta. Kunnallisveron positiivinen muutos johtuu pääosin palkkasumman parantuneista kehitysarvioista. Yhteisöveroennuste perustuu pääosin kevään kuntatalousohjelman arvioon yhteisöveron kehityksestä sekä alkuvuoden tilitystietoihin

	TP 2022	TA 2023	Kuntaliiton enn. 2/2023	Kuntaliiton enn. 4/2023	4/23 ennuste vs TA, ero €
<i>Kunnallisvero</i>	199 948 000	100 954 000	107 859 000	108 003 000	7 049 000
<i>Yhteisövero</i>	23 269 000	15 063 000	15 087 000	15 234 000	171 000
<i>Kiinteistövero</i>	22 720 000	21 239 000	21 251 000	23 877 000	2 638 000
<i>Yhteensä</i>	245 937 000	137 256 000	144 198 000	147 114 000	9 858 000

Hyvinvointialueuudistuksesta ja valtion rahoituksen muutetuista jakoperusteista johtuen tilinpäätössummat 2022 eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2023 lukujen kanssa. Mikkelin osalta kunnallisveron ennustetaan ylittävän talousarvion yli 7 miljoonalla. Yhteisöveron osalta ennuste noudattelee talousarviovaiheen suuruusluokkaa. Kiinteistöveron osalta ennusteessa on tapahtunut merkittävä nousu huhtikuussa päivitetystä ennusteesta. Ennustettu kasvu johtuu Kuntaliiton mukaan erityisesti siitä, että rakennusten verotusarvot ovat kasvaneet, koska niiden jälleenhankinta-arvoja on korotettu. Syy korotukseen löytyy rakennuskustannusten kallistumisesta. Muutos parantaa valtakunnallisesti kiinteistöveron verovuosikohtaista tuottoa noin 170 miljoonalla eurolla.

Kokonaisuutena Mikkelin kaupungin vuoden 2023 verotuloennuste seurantaraportin laatimishetkellä noin 9,86 miljoonaa euroa talousarviota parempi.

Verotuottojen osalta on syytä huomata, että sote-uudistuksen myötä muiden kuin kiinteistöveron tuotto tulee vuodesta 2024 eteenpäin laskemaan merkittävästi kuluvaan vuoden tasosta, kun aiempien vuosien korkeampien veroprosenttien ns. verotilityshäntien vaikutus poistuu.

Valtionosuudet on esitetty tuloslaskelmaennusteessa Kuntaliiton tuoreimman laskelmapäivityksen mukaisena. Päivityksessä on huomioitu viimeisimmät VM:n ja OKM:n valtionosuuspäätökset. Sote-uudistuksesta aiheutuu huomattava muutos valtionosuuksien tasoon aiempiin vuosiin verrattuna.

1 000 euroa	TP2022	Alkuper. TA2023	Muutettu TA2023	Ennuste 2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus*	104 034	1 179	976	976
<i>josta verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus</i>	<i>20 391</i>	<i>9 884</i>	<i>9 887</i>	<i>9 887</i>
<i>josta sote-uudistuksen muutosrajoitin</i>	<i>-</i>	<i>-9 656</i>	<i>-9 834</i>	<i>-9 834</i>
<i>josta sote-uudistuksen siirtymätasaus</i>	<i>-</i>	<i>-3 949</i>	<i>-4 068</i>	<i>-4 068</i>
Verotulomenetyksen korvaus	29 208	9 069	8 907	8 907
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	1 058	913	1 273	1 273
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	1 600	0	0	0
Yhteensä	135 900	11 162	11 155	11 155
* 2023 luvut sisältävät sote-uudistukseen liittyvän muutosrajoittimen ja siirtymätasauksen, jotka ovat negatiivisia. Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus kääntää peruspalvelujen valtionosuuksien yhteismäärän positiiviseksi.				

2.3. Rahoitustuotot ja -kulut, netto

Kokonaisuutena rahoitustuottojen ja -kulujen nettosumman arvioidaan toteutuvan noin 0,1 miljoonaa euroa talousarviota heikompana. Tämä kuitenkin edellyttää esimerkiksi budjetissa huomioitujen osinkotuottojen toteutumista arvioidun mukaisina. Vuonna 2022 korkotasot lähtivät vauhdikkaaseen nousuun. Korkokulunnuste kuluvalle vuodelle onkin 105 % korkeampi kuin edellisen vuoden tilinpäätöksessä, eli korkokulut nousivat yli kaksinkertaiseksi. Euromääräisenä tämä tarkoittaa noin 3,2 miljoonan euron lisäystä korkomenoihin suhteessa edeltävään vuoteen.

3. Toiminta- ja korkokulujen kehitys

3.1. Toimintakulut

Henkilöstömenojen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 1,1 miljoonalla eurolla. Ylitys johtuu työmarkkina-
ratkaisun vaikutuksista.

Palveluiden ostoissa talousarvion arvioidaan ylittyvän noin 410 000 euroa. Ylitys koostuu Essoten maksamiin korona-kertakorvauksiin liittyvästä lisälaskusta, sekä energiaomaisuuden myyntiprosessin tueksi hankittavasta asiantuntijapalvelusta.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden tiliryhmässä hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan ylitysennuste on 305 000 euroa, joka aiheutuu liikuntapaikkojen ennakoitua korkeammista sähkökuluista. Muilta osin kyseiseen tiliryhmään ei ennusteta talousarviopoikkeamia.

Avustusmenoihin ennakoidaan 400 000 euron ylitystä, joka aiheutuu työmarkkinatuen kuntaosuudesta. Tmt-maksuun on budjetoitu 2,9 miljoonaa, toteumaksi ennustetaan 3,3 miljoonaa.

Koko kaupungin tasolla toimintakulujen arvioidaan ylittävän talousarvion 2,2 miljoonalla eurolla. Tuloennusteen alittumisen ja kuluennusteen ylittymisen myötä lautakuntien, liikelaitosten ja taseyksikön toimintatuottojen ja toimintakulujen erotuksen eli toimintakatteen arvioidaan kokonaisuutena olevan noin 2,8 miljoonaa euroa talousarviota heikompi.

4. Koko kaupungin toteutuma 1–3/2023 ja johdon ennuste

	TP2022	TA2023	TA- muutokset	Muutettu TA	Tot. 3/2022	Tot. 3/2023	Laskennalli- nen ennuste	Johdon ennuste	Johdon en- nuste / TA, %
Myyntituotot	58 404 488	40 170 000		40 170 000	14 814 918	9 699 761	38 239 132	40 047 000	99,7 %
Maksutuotot	5 269 480	5 148 000		5 148 000	1 390 239	1 293 269	4 901 932	4 865 000	94,5 %
Tuet ja avustukset	26 950 252	11 311 200		11 311 200	3 657 676	2 602 882	19 178 389	11 326 200	100,1 %
Vuokratuotot	34 236 123	33 703 600		33 703 600	7 548 267	7 799 287	35 374 656	33 638 600	99,8 %
Muut toimintatuotot	3 275 893	2 420 300		2 420 300	996 122	871 969	2 867 600	2 332 300	96,4 %
TOIMINTATUOTOT	128 136 236	92 753 100		92 753 100	28 407 221	22 267 169	100 388 450	92 209 100	99,4 %
Valmistus omaan käyttöön	669 665	914 100		914 100	121 910	35 343	194 141	914 100	100,0 %
Henkilöstökulut	-104 721 342	-93 716 600		-93 728 600	-24 371 431	-21 775 532	-93 537 708	-94 876 300	101,2 %
Palkat ja palkkiot	-81 307 537	-74 738 400		-74 750 400	-18 959 430	-17 222 315	-73 857 921	-75 642 000	101,2 %
Henkilösivukulut	-23 413 806	-18 978 200		-18 978 200	-5 412 001	-4 553 217	-19 679 787	-19 234 300	101,3 %
Eläkekulut	-20 355 934	-16 083 000		-16 083 000	-4 670 012	-3 850 368	-16 783 217	-16 302 960	101,4 %
Muut henkilösivukulut	-3 057 872	-2 895 200		-2 895 200	-741 989	-702 849	-2 896 570	-2 931 340	101,2 %
Palvelujen ostot	-317 889 678	-62 585 700		-62 573 500	-72 609 068	-14 141 268	-61 911 872	-63 003 500	100,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 357 237	-21 215 200		-21 215 600	-3 643 515	-4 101 864	-18 414 955	-21 520 600	101,4 %
Avustukset	-15 347 727	-14 138 000		-14 138 000	-3 216 735	-3 302 852	-15 758 611	-14 523 000	102,7 %
Vuokratulut	-31 587 195	-29 494 900		-29 495 300	-8 238 224	-7 558 673	-28 981 647	-29 480 300	100,0 %
Muut toimintakulut	-2 909 336	-1 579 800		-1 579 200	-625 846	-465 539	-2 164 126	-1 579 200	100,0 %
TOIMINTAKULUT	-488 812 516	-222 730 200		-222 730 200	-112 704 817	-51 345 729	-220 851 182	-224 982 900	101,0 %
TOIMINTAKATE	-360 006 616	-129 063 000		-129 063 000	-84 175 687	-29 043 218	-120 268 591	-131 859 700	102,2 %

	TP2022	TA2023	TA- muutokset	Muutettu TA	Tot. 3/2022	Tot. 3/2023	Laskennalli- nen ennuste	Johdon ennuste	Johdon en- nuste / TA, %
Verotulot	245 936 784	137 256 000	6 942 000	144 198 000	67 875 797	48 418 117	175 435 082	147 114 000	107,2 %
Valtionosuudet	135 899 500	11 162 100	-7 100	11 155 000	33 312 744	2 788 773	11 376 813	11 155 000	99,9 %
Rahoitustuotot- ja -kulut	3 285 496	800 000		800 000	-595 513	-315 654	10 030 570	700 000	100,0 %
Korkotuotot	1 312 275	1 600 000		1 600 000	9 082	49 302	7 123 526	1 600 000	100,0 %
Muut rahoitustuotot	7 364 219	6 250 000		6 250 000	13 716	13 387	7 187 099	6 250 000	100,0 %
Korkokulut	-3 094 089	-6 250 000		-6 250 000	-603 707	-362 956	-1 860 205	-6 350 000	100,0 %
Muut rahoituskulut	-2 296 909	-800 000		-800 000	-14 605	-15 387	-2 419 850	-800 000	100,0 %
VUOSIKATE	25 115 164	20 155 100		27 090 000	16 417 340	21 848 019	76 573 874	27 109 300	135,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-24 591 813	-22 500 000		-22 500 000	-5 608 293	-5 211 848	-20 796 011	-22 500 000	100,0 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	-8 330 660	37 400 000	135 500 000	172 900 000				172 900 000	
TILIKAUDEN TULOS	-7 807 309	35 055 100		177 490 000				177 509 300	
Poistoeron lisäys tai vähennys	576 326	160 000		160 000				160 000	
Varausten lisäys tai vähennys									
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALI- JÄÄMÄ	-7 230 983	35 215 100		177 650 000				177 669 300	

5. Investoinnit

Maankäyttö ja kaupunkirakenne

MikMap-hankinta etenee suunnitellusti, investoinnin kokonaissumma on noin 900 000 € ja maksuohjelmasta sovitaan Trimble Solutionsin kanssa. Tavoiteaikataulu uuden paikkatietoalustan käyttöön- otolle on maaliskuu 2024.

Karilan alueen kehittämistä on tarkasteltu asumisen ja kaupallisten toimintojen osalta. Tavoitteena on käynnistää yksityiskohtaisempi, asemakaavan laatimiseen ja asemakaavan muutokseen tähtäävä suunnittelu ja mahdollinen tontinluovutusprosessi. Karilan alueen kehittämisessä on edessä merkittäviä liikennesuunnittelun, kaavoituksen ja maanhankinnan prosesseja. Niihin voidaan varautua siten, että palvelualue hakee mahdollisesti lisämäärärahaa maanhankinnan ja mittavien selvitystöiden toteuttamiseen. Tässä vaiheessa haarukka lisämäärärahan tarpeelle on vielä arviotasolla, ollen 2,4–3.2 M€. Tilanne täsmentyy suunnittelun ja neuvottelujen edetessä. Asiaa valmistellaan yhdessä kaupungin, alueen maanomistajan (Metsähallituksen) sekä POSELY:n kanssa. Karilan kehittäminen on ylivuotinen hanke. Alueella on jo toteutettu luontoselvitys.

Veturitalialueen kehittäminen jatkuu aktiivisesti ja kohteen kaavoitus etenee, ja neuvottelemme asiasta kansallisesti merkittävän hankekehittäjän kanssa. Neuvotteluissa pyritään siihen, että alue luovutettaisiin kehittäjätaholle kokonaisuudessaan jo tehtyjen kiinteistöarvioiden perusteella. Kehittämistyö on edennyt siten, että aiemmin huolta aiheuttanut Savon radan alitus jää pois tarpeettomana hankkokonaisuudesta ja VR-Yhtymä Oy:n vastuut alueen pilaantuneiden maa-aineisten toteutuvat VR:n hoitamana. Veturitalialueen tavoiteltu kehitys täydentää sekä vahvistaa Mikkelin sekä Etelä-Savon maakunnan kaupallista asemaa ja tarjontaa. Kehittämishanke pyritään saamaan asemakaavoituksen ja tontinluovutuksen osalta päätökseen vuoden 2023 aikana.

Annilanrannan asuinalueen kaavoitus-, markkinointi- ja tontinluovutusasiasta raportoidaan seuraavassa katsauksessa.

Kokonaisuudessaan maankäyttö ja kaupunkirakenne -tulosyksikön tavoitteena on kaupunkisuunnittelun keinoin jalostaa kaupungin maaomaisuuden arvoa siten, että yksikköemme toimintaan sijoitetut menot tuottavat kaupungille tuottoja maanarvon nousun myötä.

Talonrakennuspalvelut

Talonrakennuspalveluiden investointeihin kohdistuu merkittävää haastetta puuttuvien henkilöstöressurssien vuoksi. Resurssivajetta on rakennuttajien, työmaavalvonnan, suunnittelun sekä toimistopalvelujen osalla.

Mikkelin kaupungissa toimii moniammatillinen sisäilmatyöryhmä, jonka tarkoituksena on ennaltaehkäistä sisäilmaongelmia, pitää yllä ajantasaista tilannekuvaa kaupungin sisäilma-asioista ja huolehtia ajantasaisesta viestinnästä sekä henkilöstölle että kaupunkilaisille. Työterveydestä on aiemmin ollut nimettynä työryhmään työterveyslääkäri ja työterveyshoitaja. Tällä hetkellä työterveydestä ei ole nimettynä ketään kaupungin sisäilmatyöryhmään. Tällä on vaikutusta sisäilmatyöryhmän toimintaan.

Tiedonkulku työterveydestä kaupungin suuntaan on katkennut ja vastaavasti kaupungilta ei kulkeudu ajantasaista tietoa kaupungin sisäilmatilanteesta työterveyteen. Näin ennaltaehkäisevä työ kärsii ja avoin vuoropuhelu on lakannut sekä tarvittava taustatieto jää nyt puuttumaan puolin ja toisin.

Sisäilmatyöryhmätyöskentelyn lisäksi, työterveyshuolto on ottanut aiemmin osaa oppilaitosympäristön sekä päiväkotien terveellisyiden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin edistämiseen ja seurantaan. Oppilaitosten terveellisyydestä ja turvallisuudesta sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista huolehtiminen on laaja, monialaista asiantuntemusta edellyttävä tehtävä, joka on annettu useiden eri viranomaisten vastuulle. Terveystieteiden lain (1326/2010) mukaan koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtäviin sisältyy oppilaitosympäristön terveellisyiden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta kolmen vuoden välein. Terveystieteiden lain perusteella annettu asetus (VNA 338/2011) edellyttää, että tarkastus tehdään yhteistyössä eri viranomaisten ja muiden tahojen kanssa. Yhteistyötahoja ovat oppilaitoksen edustajat, oppilaat ja opiskelijat, terveydensuojeluviranomainen, henkilöstön työterveyshuolto, työsuojeluhenkilöstö sekä muut tarvittavat asiantuntijat. Nyt tämä yhteistyö vaarantuu, kun yksi olennainen toimija, eli työterveyshuolto on jäänyt pois tarkastuskäynneiltä. Vähentynyt yhteistyö lisää talonrakennuspalveluiden työmäärää ja kustannuksia, jotka muodostuvat ylimääräisistä selvityksistä ja tutkimuksista.

Globaali epävarmuus, materiaalien saatavuusongelmat, korkojen nousu ja inflaatio ovat viime vuodesta hieman tasaantuneet, mutta vaikuttavat edelleen. Hintakehitys ei ole pudonnut aiempaan totuttuun tasoon. Materiaalien saatavuuden ja toimitusaikojen suhteen joudutaan tekemään ennakkoivaisia valmisteluja, jotta työmaille saadaan tarvittavat materiaalit oikea-aikaisesti.

Ristiinan päiväkodin KVR-urakoitsijan valinta tehtiin 17.4.2023 kaupunginhallituksen päätöksellä. Päiväkodin suunnittelu, kaavan poikkeamisen käsittely ja rakennuslupa pyritään toteuttamaan nopealla aikataululla, jotta kokonaisaikataulu pysyy tavoitteissa ja päiväkotitoiminta saadaan loppuvuodesta alkamaan uusissa tiloissa.

Saimaanportin yhtenäiskoulun investointihanke on edennyt siten, että rakennuksen runko on valmistunut vuoden 2022/2023 vaihteessa ja töiden painopiste on jatkunut alkuvuodesta sääsuojan alla vesikatton puutöillä ja vesikatteen asennuksella sekä julkisivujen osalta ikkunoiden asennuksella. Työaikainen lämpö on kytketty päälle ja rakennuksen kuivatus on alkanut, kun rakennuksen vaippa on saatu umpeen. Helmikuussa 2023 on aloitettu pintalattioiden valu- ja väliseinien runkotyöt sekä talotekniikan asennukset sähkökaapeloinneilla ja iv-kanavien asennuksilla P1-puhtaustason tiloissa. Huhtikuun alussa on aloitettu julkisivun puurakenteiden rakentaminen liimapuupilareiden ja julkisivuverhosten puukoolausten asennuksilla. Sisäpuolella työt ovat edenneet väliseinien maalaus- ja laatoitustöihin rakennuksen A-osalla.

Työmaa on edennyt suunnitellussa rakennustyöaikataulussa ja kustannuksiltaan urakkasopimuksen maksuerätaulukon mukaisesti. Suunnittelu on edennyt 95 % valmiusasteeseen. KVR-urakoitsijan kanssa on käyty neuvotteluja keskeneräisistä lisä- ja muutostyötarjouksista.

Kaupunginvaltuusto päätti 23.1.2023 § 13, että Saimaanportin yhtenäiskoulun ensikertaisen kalustuksen kokonaismäärärahasi 1,0 miljoonan euron sijasta 1,7 miljoonaa euroa. Summasta 0,55 miljoonaa

euroa kohdistuu vuodelle 2023 ja 1,15 miljoonaa euroa vuodelle 2024. Käyttäjien hankintoihin kuuluvat av-laite- ja irtokalustehankinnat asennuksineen ovat kilpailutusvaiheessa.

Lukiorakennuksen ilmanvaihdon saneerauksen urakka alkaa 5.6.2023 ja päättyy 28.7.2023. Vaikutusalue on kolmannesta viidenteen kerrokseen Vuorikadun puoleisessa päädyssä. Savilahdenkadun puoleisen päädyn jäähdytyksen saneeraus (veden jäähdyttimen uusinta) toteutetaan kesäkuun aikana.

Konsertti- ja kongressitalo Mikaelin salien jäähdytykseen liittyvät rakennustekniset työt on pääosin tehty, jäähdytys mittauksineen ja säätöineen saadaan valmiiksi juhannukseen mennessä. Katon kunnostus saadaan päätökseen toukokuun loppuun mennessä.

Jalkaväkimuseolla suoritettiin esteettömyyden parantaminen, WC- ja keittiötilojen perusparannus, 2022. Jätekatoksen rakentaminen toteutunee tänä keväänä museoviraston lausunnon jälkeen. Julkisivumaalaukseen ja kattoremonttiin on haettu Opetus- ja kulttuuriministeriöltä lisävavustusta, jonka päätökset saadaan kesäkuun alkuun mennessä. Tulevien vuosien toteutus ratkaistaan mahdollisen vuosittaisten avustuksien saamisen jälkeen.

Ristiinan Kallioniemen huvilan peruskorjaukseen liittyviä kunnostustoimenpiteitä tehdään kevään aikana. Toimenpiteitä tarkennetaan vuokralaisprosessin etenemisen myötä.

Kaupungin virastotalon LVIS-peruskorjauksen, Vilhonkadun siiven 3. kerroksen suunnittelu ja urakoitsijoiden kilpailuttaminen on kevään aikana. LVIS-peruskorjauksen urakka-aika alkaa syksyllä käyttäjien muuton jälkeen ja valmistuminen vuoden 2024 puolella. Hanke tulee jatkumaan tulevina vuosina vaiheittain. Korjauksessa uusitaan ilmanvaihto, sähköt ja ikkunat sekä tilakunnostusten yhteydessä tehdään rakennetiivistyksiä. Neljännen kerroksen julkisivun korjaustyö sekä koko rakennuksen lukituksen uusinta tulee toteuttaa lähivuosina.

Isopadan osalta on kartoitettu lattioiden ja kylmiöiden korjauksien lisäksi tekniikan uusimis- ja korjaustarpeet. Toiminnallisuuden ja rakenteiden parantamisen lisäksi tavoitteena on kehittää kiinteistön energiatehokkuutta. Suunnittelutyö ja kilpailutukset toteutetaan kuluvan vuoden aikana ja rakennustyöt vuonna 2024.

Lähemäkitalon peruskorjauksen saneeraustarvekartoitus on työn alla ja tarvittava suunnittelu tehdään syksyllä. Investointimäärärahan puitteissa toteutetaan toukokuun aikana myös kattojen korjauksia.

Ristiinan Sotakoulun kunnostaminen on paikallisten järjestöjen ja seurojen monivuotinen talkootyöllä toteutettava yhteishanke. Hanke aloitettiin vuonna 2015 ja se etenee omalla painollaan.

Naisvuoren näkötornin kunnostus suoritettiin pääosin vuoden 2022 aikana. Hankkeessa korjattiin näkötornin julkisivurakenteet ja estettiin rapautumisen eteneminen. Joitakin ulkopuolisia ja viimeistelytyöitä tehdään vielä kuluvan kevään aikana. Kahvilatoiminta alkaa normaalisti Vapulta.

Energiataloudellisena investointina toteutetaan Anttolan palvelurivitalon lämmitysjärjestelmän muutos maalämmitys öljylämmityksen tilalle ja Suur-Savon museon sähkölämmitys muutetaan ilmasta veteen lämpöpumppujärjestelmäksi. Investointiohjelman sähköautojen latauspaikat virastotalokortteiliin valmistuvat toukokuun aikana.

Merkittävimmät talonrakennusinvestointikohteet vuonna 2023 ovat:

- Ristiinan päiväkoti
- Saimaanportin yhtenäiskoulu
- Lukiorakennuksen ilmanvaihdon saneeraus
- Konsertti- ja kongressitalo Mikaelin salien jäähdytykset ja katon kunnostus
- Jalkaväkimuseon esteettömyys ja vesikatto
- Ristiinan Kallioniemen huvilan peruskorjaus
- Kaupungin virastotalon sisäpuolinen peruskorjaus
- Isopadan lattioiden ja kylmiöiden korjaus
- Lähemäkitalon peruskorjaus

Infra- ja viheraluepalvelut

Infra- ja viheraluepalveluiden osalta töiden ja urakoiden pääosa keskittyy sulan maan aikaan. Urakat vuodelle 2023 on pääosin valmisteltu ja kilpailutettu. Urakat alkavat yleensä touko-/kesäkuussa ja täten olemme vielä urakoiden taloudenkin toteutuman osalta aivan alkuvaiheessa.

Infrarakentamisen osalta puitesopimusten kilpailuttaminen ja valmistelu on vienyt usean kuukauden työpanoksen talven aikana, mutta vähitellen on päästy sopimuksien allekirjoittamisvaiheeseen.

Annilanrannan asemakaavan valmistumisen viiveet heijastuvat myös muihin infran investointikohteisiin. Siltä varalta ettei Annilanrannan asemakaava saavuta lainvoimaa on valmisteltu korvaavia infrarakentamiskohteita. Näitä ei voi kuitenkaan kilpailuttaa ennen kuin Annilanrannan tilanne on selkeytynyt.

Vuoden 2023 osalta asfaltin hinnannousu on noin 25 prosentin luokkaa verrattuna vuoteen 2022. Tämä aiheuttaa vastaavasti sen, että katukohteita pystytään päällystämään aikaisempia vuosia vähemmän.

Kesän 2023 aikana ESE ja MPY maakaapelivat ennätysellisen laajasti kaupungin tietoliikenne- ja sähköverkostoja. Tässä yhteydessä kaupungin on asennettava omat katuvalokaapelinsa maahan, kun muut kumppanit poistuvat vanhoista huonokuntoisista yhteiskäyttöpylväistä.

Merkittävimmät infrainvestointikohteet vuonna 2023 ovat:

- Kevyen liikenteen väylien parantaminen välillä Nuijamiehenkatu-Kasarminkatu -Jääkärintie (jatkuu vuonna 2024)
- Lehmuskylän katujen saneeraus (Nilatie, Visatie ja Kelotie)
- Koneistajankatu
- Pistokadun liikennejärjestelyt
- Urpolan alueen kevyen liikenteen väylät
- Annilanrannan asemakaava-alueen katujen rakentaminen (syksy 2023)
- Kiertotaloudenkadun kiertoliittymän alueen vihertyöt
- Porrassalmenkadun/Maunukselankadun liittymä suojatiejärjestelyt (sairaalan pääliittymä)
- Otto Mannisenkadun liikenneturvallisuuskohteet (suojateiden kohdat)
- Lähemäen koulupuiston leikkipaikka
- Naisvuoren ylätasanteen peruskunnostus
- Kaihun uimalaiturin osittainen uusiminen (hyppylaiturin osuus)
- katuvalojen maakaapeloinnit

KAUPUNKI tuhansina euroina	Hank- keen suuruus- luokka	Kumulatiivinen tot.	TA2023		LMR 2023		TA + LMR 2023		TOT 3/2023		TOT/TA	TOT.	
			menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	EROTUS	ENNUSTE	
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT													
			-1459				-1459		-1		-1458	-1459	
Maaseudun nopeat tietoliikenneyhteydet, MENOT			-200				-200				-200	-200	
Rakennusvalvonnan arkiston digiprojekti	-705	-170	-259				-259				-259	-259	
Osallistava budjetointi, ASTO		-1	-100				-100		-1		-99	-100	
Paikkatietoalustan uusiminen	-900		-900				-900				-900	-900	
KIINTEÄ OMAISUUS													
			-250	2000			-250	2000	-15	649	1116	1750	
Maa- ja vesialueet													
Maa- ja vesialueiden myynti, TULOT		649		2000				2000		649	1351	2000	
Maa- ja vesialueiden hankinta, MENOT		-15	-250				-250		-15		-235	-250	
RAKENNUKSET													
					50			50			50	50	
Rakennukset (kiinteistöt), TULOT					50			50			50	50	
TALONRAKENNUSINVESTOINNIT													
			-13920	125			-2930	-16850	125	-517	180	-16388	-16402
Päiväkodit													
Ristiinan päiväkotito (130 lasta)													
Uudisrakennus	-4650	-117	-1500			-2650	-4150		-5		-4145	-4000	
Kalustus (varhaiskasvatus)	-150		-150				-150				-150	-150	
Koulut													
Eteläinen aluekoulu - kampus (yhtenäiskoulu, 850 opp., Urpola, käyt. 1/2024)	-29500												
Korvaava uudisrakennus, oma tase	-28500	-16174	-9000				-9000		-351		-8649	-9000	
Kalustus (perusopetus)	-1000	-100	-700			-550	-1250		-4		-1246	-1250	
Itäinen aluekoulu - kampus	-17000												
Korvaava koulun uudisrakennus (n. 500 opp.), oma tase	-16500	-84	-50				-50				-50	-50	
Ristiinan yhtenäiskoulun ilmanvaihdon tasapainotus	-50		-50				-50				-50	-50	
Lukiorakennuksen ilmanvaihdon saneeraus (750 opisk.)	-400	-1	-400				-400		-1		-399	-400	
Ristiinan koulukeskuksen kehittäminen		-841					0		7		-7	7	
Kulttuuri													
Konsertti- ja kongressitalo Mikaeli, korjausvelka, saneeraus	-5000	-476	-50				-50		-17		-33	-50	
Konsertti- ja kongressitalo Mikaeli, salien jäähdytys		-15	-250				-250		-15		-235	-250	
Jalkaväkimuseon esteettömyys ja vesikatko TULOT	250	60		25				25			25	25	
Jalkaväkimuseon esteettömyys ja vesikatko MENOT	-500	-340	-25				-25		-83		58	-25	
Ristiinan Kallioniemen huvilan peruskorjaus		-11	-200				-200		-11		-189	-200	
Liikunta													
Urpolan varastorakennus jäähöitokoneelle	-120	-7	-120				-120		-7		-113	-120	
Rantakylän kentän huoltorakennus, TULOT		458								180	-180	180	
Julkiset rakennukset													
Kaupungin virastotalo, peruskorjaus jatkuu													
Sisätyöt (LVIS, Vilhonkadun siipi)		-1	-400				-400		-1		-399	-400	
Asiointipisteen siirtäminen	-135	-1				135	135				135	135	

KAUPUNKI tuhansina euroina	Hankkeen suuruus- luokka	Kumulatiivinen tot.	TA2023		LMR 2023		TA + LMR 2023		TOT 3/2023		TOT/TA	TOT.
			menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	EROTUS	ENNUSTE
Sotakoulu, Ristiina (sis. hankkeen kaupungin osuus)	-1100	-661	-100			-100		-3			-97	-100
Isopadan lattioiden ja kylmiöiden korjaus	-1050	-1	-50			-50		-1			-49	-50
Lähemäkitalon peruskorjaus	-1000	-2	-50			-50		-2			-48	-50
Naisvuoren tornin kunnostus		-966						-14			14	-14
Kiinteistöjen muut muutos- ja peruskorjaustyöt												
Koulu- ja esiopetus		-1	-200			-200		-1			-199	-200
Liikunta- ja nuorisopalvelut			-100			-100					-100	-100
Julkiset rakennukset			-100		100							
Sote kiinteistöt			-50		35	-15					-15	-15
Rakennusten suunnittelumääräraha			-75			-75					-75	-75
Energiataloudelliset investoinnit, TULOT				100			100				100	100
Energiataloudelliset investoinnit, MENOT		-7	-300			-300		-7			-293	-300
KIINTEÄT RAKENTEET			-6035	230		-6035	230	-202	256		-5859	-5584
Strateginen kehittämisalustat												
Satamalahden kehittäminen (sis. Veturitallinlahti)			-1000			-1000					-1000	-1000
Ecosairila			-250			-250					-250	-250
Kalevankankaan alue			-100			-100					-100	-100
Matkailu			-200			-200					-200	-200
Ruutukaavakeskustan kehittäminen			-100			-100					-100	-100
Kadut												
Sairaalakampuksen ympäristön liikennetilan viimeistely			-70			-70					-70	-70
Kadut (yritys- ja uudet asuinalueet)		-68	-800			-800		-68			-732	-600
Kadut		-13	-1000			-1000		-13			-987	-1000
Pyöräilyn ja kävelyn edistäminen												
Pyöräilyn ja kävelyn edistäminen (Kasarminkatu jkpp) TULOT				200			200				200	200
Pyöräilyn ja kävelyn edistäminen (Kasarminkatu jkpp) MENOT		-3	-400			-400		-3			-397	-400
Meijeripuiston rannan yhtenäinen puistoväylä (asemakaavan toteuttaminen)	-170	-1	-150			-150					-150	-150
Lentoasema (sis. valtion investointituen) TULOT		270		30			30		256		-226	256
Lentoasema (sis. valtion investointituen) MENOT	-350	-421	-50			-50					-50	-50
Katuvalojen saneeraus (sis. ohjausyksiköt)		-96	-200			-200		-96			-104	-400
Puistot ja leikkipaikat		-9	-250			-250		-9			-241	-250
Geopark hanke (Saimaan Geopark lokalisaatio, Unesco)		-1	-50			-50		-1			-49	-50
Vesistö												
Hulevesiohjelma		-5	-50			-50		-5			-45	-450
Veturitallinlahti hulevesi			-800			-800					-800	-400
Tikkalan hulevesijärjestelyt			-150			-150					-150	-150
Hulevesialueen rakentaminen (Urpolan lampi)		-28						-5		5	-5	-5
Satamien kunnostus (sis. retkisatamat)			-25			-25					-25	-25
Retkisatamien (4 kpl Saimaa) peruskunnostus, hanke PSS ry	-240		-10			-10					-10	-10

KAUPUNKI tuhansina euroina	Hankkeen suuruus- luokka	Kumulatiivinen tot.	TA2023		LMR 2023		TA + LMR 2023		TOT/TA		TOT.
			menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	EROTUS
Mikkelin joet, patojen poistaminen MENOT	-200	-103	-30				-30			-30	-30
Liikkuminen											
Uimarantojen kunnostukset			-75				-75			-75	-75
Ristiinan Uikkalan kävelysilta			-120				-120			-120	-120
Liikuntapaikkarakentaminen ja kunnostus		-2	-125				-125		-2	-123	-125
Tornimäki rinnerakenteet	-185	-155	-30				-30			-30	-30
IRTAIN OMAISUUS			-652	80			-652	80	-82	-490	-601
Koneet ja kalusto											
Hallinnon palvelualue											
Ruoka- ja puhtauspalvelut		-15	-60				-60		-15	-45	-60
Vaalimainostelineiden uudistaminen	-75	-45	-16				-16		-45	29	-45
Vaalien järjestäminen / tietokoneet	-20		-16				-16			-16	-16
Sivistyksen palvelualue											
Kasvatus- ja opetuslautakunta		-22	-140				-140		-22	-118	-140
Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta			-140				-140			-140	-140
Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue			-80				-80			-80	-80
TKI tilan varustelu (BEM-osaamiskeskus) Metsä-Sairila TULOT				80				80		80	80
TKI tilan varustelu (BEM-osaamiskeskus) Metsä-Sairila MENOT			-200				-200			-200	-200
ARVOPAPERIT JA OSUUDET			-345				-345		-200	-145	-345
Osakkeet ja osuudet											
Osakkeiden hankinta, Saimaa Stadiumi Oy		-1000	-200				-200		-200		-200
Muiden osakkeiden hankinta			-75				-75			-75	-75
Itäradan suunnitteluhankeyhtiö (valtuusto 31.8.20 § 269)		-63	-70				-70			-70	-70
INVESTOINNIT YHTEENSÄ											
TULOT				2485				2485		1086	1399
MENOT			-22661			-2930		-25591		-1019	-24572
NETTOINVESTOINTI			-20176			-2930		-23106		67	-22591

LIKELAITOKSET tuhansina euroina	Hank- keen suuruus- luokka	Kumulatiivinen tot.	TA2023		LMR 2023		TA + LMR 2023		TOT 3/2023		TOT/TA	TOT.
			menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	EROTUS	ENNUSTE
LIKELAITOS OTAVIA												
TULOT												
MENOT				-15				-15			-15	-15
NETTOINVESTOINTI				-15				-15				-15
VESILIKELAITOS												
Kunnallistekniikka ja laitosinvestoinnit												
TULOT												
MENOT				-1800					-142			
Vesilaitokset				-130				-130			-130	-130
Jätevesipuhdistamot												
Jätevedenpuhdistamot		-8		-550				-550	-8		-542	-550
Anttolan siirtolinja, yleissuunnitelma				-50				-50			-50	-50
Ristiinan jätevesipuhdistamo ja hankessuunnitelma				-20				-20			-20	-20
Metsä-Sairilan puhdistamo		-102		-250				-250	-102		-148	-250
Verkostot		-31		-800				-800	-31		-769	-800
NETTOINVESTOINTI				-1800				-1800	-142			-1800
LIKELAITOKSET / INVESTOINNIT YHTEENSÄ												
TULOT												
MENOT				-1815				-1815	-142		-1673	-1815
NETTOINVESTOINTI				-1815				-1815	-142		-1673	-1815

			TA2023		LMR 2023		TA + LMR 2023		TOT 3/2023		TOT/TA	TOT.
			menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	EROTUS	ENNUSTE
INVESTOINNIT YHTEENSÄ												
TULOT				2485			2485			1086	1399	2891
MENOT			-24476		-2930		-27406		-1161		-26245	-27297
NETTOINVESTOINTI			-21991		-2930		-24921		-75		-24846	-24406
Poistotaso		n. 22,5 milj. euroa										

6. LIITE: Hallintokuntien johdon analyysit

6.1. Hallinto- ja elinvoimapalvelut

Hallinto- ja elinvoimapalveluiden menot ja tulot ovat toteutumassa kokonaisuudessaan talousarvion mukaisesti. Isoimpana riskinä on työmarkkinatuen kuntaosuuden kehitys; maksu ei ole alentunut suunnitellulla tavalla, ennuste koko vuoden toteumasta on noin 3,3 miljoonaa euroa.

Kaupungin energiaratkaisuun liittyen kaupunginhallituksen määrärahoihin on varattu konsulttityötä varten noin 100.000 euroa, mutta tämä määräraha ylittyy ainakin 300.000 eurolla.

Hyvinvointialueen henkilöstölle maksettavan korona-kertakorvauksen johdosta kaupungille on tulossa hyvinvointialueelta noin 110.000 euron lisälasku.

6.2. Mikkelin seudun ympäristölautakunta

Mikkelin seudun ympäristöpalvelujen talous on toteutunut pääosin suunnitellusti eikä merkittäviä talouden poikkeamia ole. Myöskään toiminnassa tai henkilöstörakenteessa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Talousarvio on laadittu annetun raamin mukaisesti ja kaupunkiorganisaation kokonaistavoitteet talouden tasapainottamiselle huomioon ottaen. Tavoitteena on ollut pystyä kehittämään toimintaa ilman kustannusten nousua. Toiminnassa on keskitytty lakisääteisiin tehtäviin.

Maaliskuun 2023 loppuun mennessä kulut ovat toteutuneet kaikilla tulosalueilla talousarvioon perustuvaa laskennallisen arvion mukaisesti. Myyntituotot ovat toteutuneet ympäristöterveydenhuollossa ja ympäristönsuojelussa suunnitelman mukaisesti.

6.3. Kasvatus- ja opetuslautakunta

Talousseuranta 3/2023 tehdään viime vuoteen verrattuna ”normaalissa” toimintaympäristössä koronapandemian suhteen – vuoden ensimmäisellä neljänneksellä ei enää ole ollut koronasta johtuvia toiminnallisia rajoituksia. Edellisvuoteen verrattuna alkuvuoden toimintaan on vaikuttanut Ukrainan sodan johdosta Mikkeliin tulleet turvapaikanhakijat, joita alkoi saapua Mikkeliin maaliskuun lopussa 2022 ja jotka heti tultuaan eivät vielä osallistuneet esimerkiksi varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Tällä hetkellä varhaiskasvatuksessa on vajaa 20 ukrainalaista lasta ja perusopetuksessa noin 100 ukrainalaista oppilasta.

Maaliskuun seurannan perusteella lautakunnan alaisen toiminnan tuottojen arvioidaan alittuvan noin 283 000 euroa. Lukiokoulutuksen maksutuottojen arvioidaan ylittävän noin 10 000 euroa ja varhaiskasvatuksen maksutuottojen arvioidaan alittuvan peräti 293 000 euroa. Alitus johtuu 1.3.2023 voimaan tulleesta lakimuutoksesta: varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen maksuttomuuden tuloalarajaa nostettiin 33 %.

Toimintakulujen arvioidaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisina. Henkilöstökulujen arvioidaan ylittävän noin 55 000 euroa, avustusten arvioidaan alittuvan noin 15 000 euroa ja vuokratulujen ylittävän noin 10 000 euroa.

Maaliskuun seurannan perusteella lautakunnan alaisen toiminnan toimintakatteen arvioidaan heikkenevän noin 333 000 euroa. Tulosaluejohtajia kehoitetaan noudattamaan tiukkaa taloutta ja tekevän toimenpiteitä, jotta tulotavoite täyttyy ja menoraamia ei ylitetä.

6.4. Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta

Talousseuranta 3/2023 tehdään viime vuoteen verrattuna ”normaalissa” toimintaympäristössä koronapandemian suhteen – vuoden ensimmäisellä neljänneksellä ei enää ole ollut koronasta johtuvia toiminnallisia poikkeamia. Kuitenkaan koronarajoitusten jälkeen kävijä-/osallistujamäärät eivät vielä toistaiseksi ole saavuttaneet koronaa edeltävän ajan kävijämääriä erilaisissa harrastuksissa ja tapahtumissa. Tämä näkyy mm. liikuntapalvelujen toimintatuotoissa, joiden arvioidaan maaliskuun toteuman perusteella jäävän noin 88 000 euroa talousarviota heikommaksi. Hanke- ja avustustuottoja arvioidaan kertyvän noin 15 000 euroa talousarviota paremmin.

Edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna Ukrainan sodasta ja maailmantilanteesta johtuen lautakunnan alaisessa toiminnassa merkittävä menokasvu on energian hinnoissa. Sähkön hinta on noussut merkittävästi edellisestä sopimuskaudesta ja näin ollen ennen kaikkea liikuntapalveluissa sähkökustannusten arvioidaan kasvavan noin 330 000 euroa ja polttoainekulujen noin 25 000 euroa talousarvioon verrattuna.

Liikuntapalvelujen lämmityskulujen arvioidaan alittavan talousarvion noin 50 000 euroa lämmitykseen kohdistuvien säästötoimien johdosta. Museopalvelujen henkilöstömenojen ja palvelun ostojen arvioidaan toteutuvan talousarviota suurempina. Arvioitu ylitys katetaan Taiteen edistämiskeskukselta ja Museovirastolta saadulla avustuksella. Nuorisopalvelujen vuokratulot alittuvat noin 15 000 euroa (Lähemäkitalon sisäinen vuokra päättyy).

Maaliskuun seurannan perusteella lautakunnan tuottojen arvioidaan alittuvan noin 73 000 euroa. Toimintakulujen arvioidaan toteutuvan noin 316 000 euroa talousarviota suurempana. Maaliskuun seurannan perusteella hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan alaisen toiminnan toimintakatteen arvioidaan heikkenevän 389 000 euroa. Tulosaluejohtajia kehoitetaan noudattamaan tiukkaa taloutta ja tekevän toimenpiteitä, jotta tulotavoite täyttyy ja menoraamia ei ylitetä.

6.5. Kaupunkikehityslautakunta

Maailman epävakaus ja sen synnyttämä aallokko on vaikuttanut myös Etelä-Savoon, Mikkeliin. Ennustettavuus ja kustannuskehityksen kulmakerron on ollut viime vuodet haastavampaa arvioitavaa.

Kustannukset ovat nousseet tunnettua lähihistoriaa nopeammalla kulmakertoimella. Ukrainan sodasta heijastunut materiaalien saatavuusongelma on näkynyt rakentamisen tuotannossa. Rahan hinta on noussut merkittävästi. Yhteiskunnan usko tulevaisuuteen on horjunut. Tämä kokonaisuus on näkynyt kuluttajien ostokäyttäytymisessä ja eri toimijatahojen investointihalukkuudessa. Asuntorakentaminen on hiipunut, mikä heijastuu tätäkin laajemmin rakentamisen alaan ja elinvoimaisuuteen. Rakennuslupien määrän laskeminen tulee olemaan tässä asiassa merkittävä indikaatio. Tällä kehityksellä on vaikutuksia palvelualueen käyttölouteen. Alan eri kustannusindeksit ovat nousseet merkittävästi. Koulutetun ja toimeliaan työvoiman saataavuudessa Etelä-Savossa on ollut haastavaa.

Käyttötalouden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena kokonaisuutena.

Etelä-Savossa ja Mikkelissä investointien määrä ja laajuus näyttävät pienentyvän aikaisemmista vuosista. Kaupungin omilla investoinneilla mm. Infran investoinneilla tätä kehitystä tuetaan. Veturitallien suurkaupan yksikön eteneminen Satamalahden alueella keskeytyi vuoden alussa. Eteläinen aluekoulu etenee projektiaikataulussa suunniteltua nopeammassa tahdissa. Investointiohjelman ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena, kumulatiivisena hieman jopa pienempänä.

6.6. Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavia

Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana talous on toteutunut suunniteltua paremmin. Perusopetuksen valtionosuudet toteutuivat suunnitellusti. Lukiokoulutuksen valtionosuudet ennakoidaan toteutuvan odotusten mukaisesti vuoden 2023 yksikköhinnan noustua. Vapaan sivistystyön kurssitoiminta alkuvuoden osalta on toteutunut suunnitellusti.

Henkilöstökulut ovat alittuneet ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Syynä on OAJ:n kanssa neuvotellun paikallissopimuksen alkamisen siirtyminen syksyyn. Loppuvuoden osalta henkilöstökulut tulevat kasvamaan kunta-alan palkkaratkaisun ja OAJ:n kanssa käytävän paikallisneuvottelun tuloksen perusteella.

Palveluiden sekä tarvikkeiden ostot toteutuivat suunnitellusti.

6.7. Mikkelin Vesiliikelaitos

Vesihuoltojohtaja Jarkko Laitinen aloitti vesilaitoksen johtajana 8.2.2023.

Vesilaitoksen tuotoista 94 % muodostuu vesi- ja jätevesimaksutuotoista. Veden myyntimäärä ja laskutetun jäteveden määrä näyttävät alenevan noin yhden prosentin.

Vesilaitos uusi vesimaksujaan ja palvelujen hinnoitteluaan 1.1.2023 alkaen. Vesimaksua, jätevesimaksua ja palvelumaksuja korotettiin 9 %. Vesilaitoksen tulojen arvioidaan kertyvän lähes suunnitellusti talousarvion mukaisena.

Vesilaitoksen kulujen arvioidaan kertyvä pääosin talousarvion mukaisesti. Henkilöstökuluja on kertynyt tarkastelujaksolla talousarvion mukaisesti. Vesilaitoksen puhdistamo-operointi on nyt toiminut kokonaisen vuoden operaattorin toimesta. Operointi kulut näyttävät toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Puhdistamolietteiden käsittelyssä on hinnat kohonneet Metsäsairila Oy:n kanssa solmitun sopimuksen mukaisesti. Sopimus pyritään uudistamaan ennustettavampaan suuntaan. Sähkön hinta on tänä vuonna merkittävästi korkeampi kuin viime vuonna, mutta kustannukset ovat muodostumassa talousarvion mukaisesti. Metsä-Sairilan jäteveden puhdistamon lämmityskustannukset ovat muodostumassa ESE:n kanssa solmitun energiantoimitussopimuksen mukaisesti talousarviota suuremmaksi.